

***Ammatilliset opettajapäivät, Haikon kartano, Porvoo
16.9.2017***

Ammatillisen koulutuksen reformi ja sen vaikutukset

***Anssi Tuominen
liikelaitoksen johtaja
Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos***

Megatredit

- GRD ilmiö + ikääntyminen ja muuttoliike luovat koko ajan uutta maailmaa ja läpäisevät kaiken.
- Demokratian ja hyvinvointiyhteiskunnan kriisiytyminen.

Digitalisaatio on mullistanut yhden toimialan kerrallaan

Viihdeala

Media

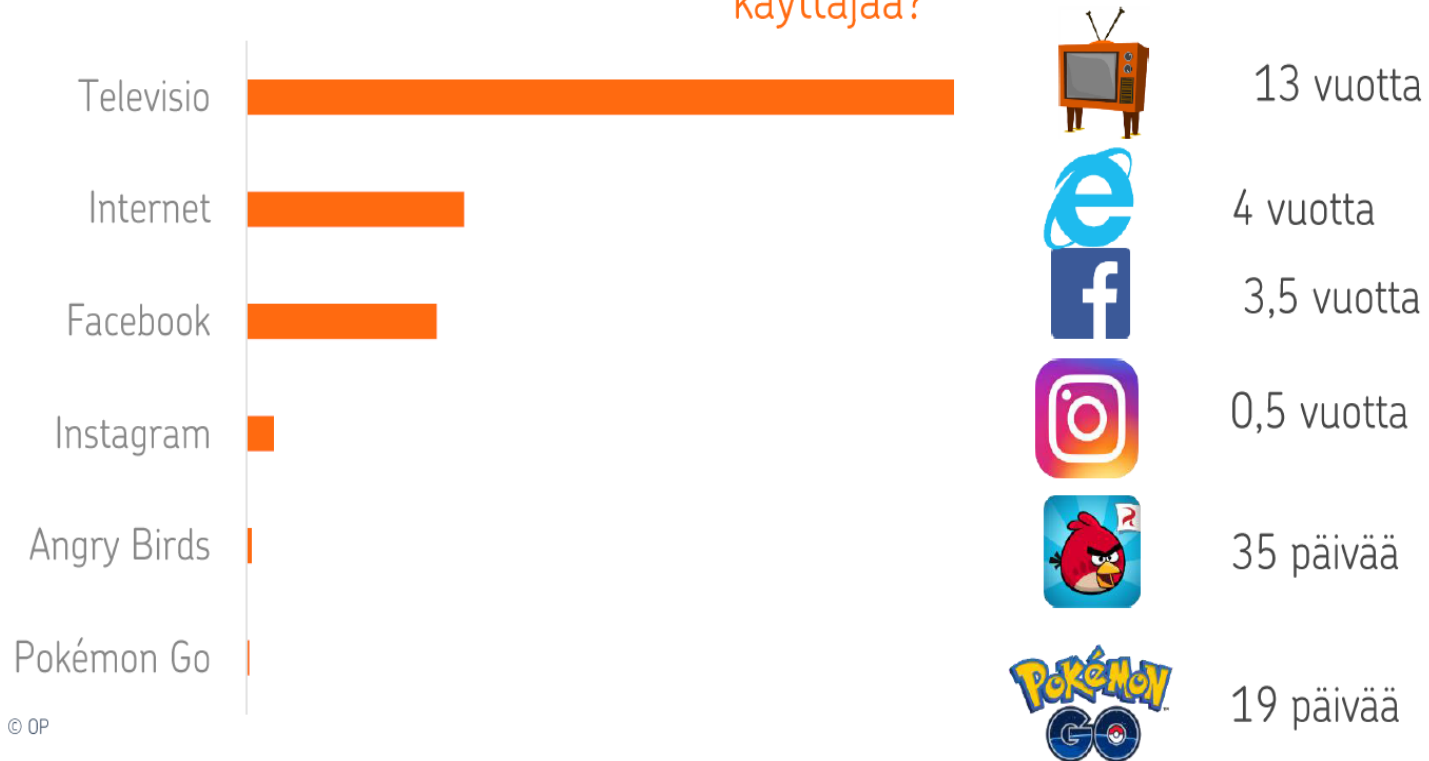
Kauppa

Seuraavaksi finanssiala...?

Aikaa on koko ajan vähemmän ja vähemmän

Missä ajassa saavutettiin 50 miljoonaa käyttäjää?

Pohdittavaksi 1/3

Neljä mrd ihmistä maapallolla elää alle 5 € päivätuloilla ja yksi mrd alle 1 €:n. **Elintason nousun tarvetta ei voi padota.** Globaali kilpailu kovenee kaikissa kustannuksissa, aivan erityisesti energian ja työvoiman osalta.

Kun elintaso halutaan nostaa, energiankulutus kasvaa varmasti. Väestömäärä kasvaa maailmassa edelleen ja kasvattaa energiankulutusta. Vuonna 2040 meitä ennustetaan olevan yli 9 mrd.

Naisten aseman parantaminen ja koulutustason nostaminen sekä katolisen kirkon ja islamilaisen maailman kulttuuristen syiden ratkaiseminen (väestönkasvun osalta).

Pohdittavaksi 2/3

Kolmessa neljäosassa maailman valtioista on vallassa joko idiootti tai diktaattori, usein molemmat.

Ilman solidaarisuutta ja humanismia meillä ei ole mitään, emme ole edes ihmisiä.

- Aki Kaurismäki -

Pohdittavaksi 3/3

Maailman kiusana on se, että
typerät ovat ehdottoman varmoja

ja

viisaat täynnä epäilystä.

- *Bertrand Russell* -

Reformin suurimmat haasteet 1/4

- Työssäoppimispaikkojen saatavuus ja työpaikkaohjaajien (sekä opettajien) osaamisen riittävyys muuttuvassa työelämässä.
- Opiskelijoiden mahdollisuudet tehdä henkilökohtaisia valintoja.
- Osaamisperusteisuuden toimeenpano muuttaa kustannusrakenteita

Reformin suurimmat haasteet 2/4

- Resursseja joudutaan ottamaan henkilöstön määrästä, opetuksesta, tiloista ja rakenteista. -> opiskelijat, jotka tarvitsevat enemmän tukea ja kontaktiopetusta?
- Arvosanat ja todistukset eivät ole aina vertailukelpoisia keskenään ammattitaitovaatimusten kanssa.

Reformin suurimmat haasteet 3/4

- Itseohjautuvuuden korostuminen sekä opiskelijoilla että henkilöstöllä.
- Opettajienkoulutuksessa puhuttiin tarkoista minuuttisuunnitelmista vielä 20 vuotta sitten ja nyt ollaan suurissa kokonaisuuksissa.
- Mitä jos en osaaaaaaaaa ?

Reformin suurimmat haasteet 4/4

- Kaikki mahdolliset osapuolet ovat sitä mieltä, että osaamiseen ja koulutukseen kannattaa panostaa (jos rahallista liikkumavaraa on).
- Vuonna 2007 puhuttiin työvoimapulasta, sitten tuli pankkikriisi ja taantuma... nyt ollaan taas samassa pisteessä!

Oppilaitoksissa tulisi edelleen painottaa

- * Hyviä käytöstapoja -> **Kun pidät huolen tavoista, niin tavat pitävät huolen Sinusta**
Käytöstavat tuovat varmuutta ja ehkäisevät ristiriitoja
- * Välittämistä ja toisista huolehtimista, empatiaa
- * Asennetta, keskittymistä ja motivaatiota
- * Korkeaa moraalialia
- * Turvallisuutta ja valvontaa
- * Kädentaitoja ja luovuutta

- * Halua työllistyä ja itsensä elättämiseen
- * Keinoälyn merkityksen ymmärtämistä ja sen kanssa toimeentulemistä

= Tulevaisuuden yleissivistystä

Innostusta ei voi koskaan opettaa, mutta se voi tarttua meistä jokaisesta!

Mistä sinun osaamisen kehittämisen polkusi rakentuu?

Jopa 70 %

oppimisesta tapahtuu itse työtä tekemällä, tarttumalla haasteisiin ja ratkaisemalla ongelmia

- Työtehtävät, työkierto ja tekeminen
- Kehittämiprojektit ja pilotoinnit
- Arjen kokeilut ja ongelmien ratkaiseminen
- Kehittämisen- ja ideointiparveilut
- Mentorointi
- Oman kehittymissuunnitelman mukaisissa verkostoissa toimiminen
- Tarttuminen uusiin haasteisiin

20 %

oppimisesta tapahtuu toisilta henkilöiltä esimerkiksi saamalla palautetta, jakamalla kokemuksia tai seuraamalla kollegan tai esimiehen työtä.

- Tiimi-, pari-, ja parvityö
- Toisilta oppiminen ja osaamisen jakaminen (benchmarking)
- Muiden opastaminen, perehdyttäminen
- Kehityskeskustelut, oman suorituksen itsearviointi
- Itsearviointit

10 %

Työelämässä toimiessaan ihminen omaksuu työelämä oppimistaan asioista muodollisessa koulutuksessa, kuten valmennuksissa ja seminaareissa.

- Muodolliset koulutukset ja kouluttajavetoinen oppiminen
- Seminaarit, luennot, kurssit
- Kirjallisuus

Kajaanin kaupungin toisen asteen koulutusliikelaitos 2013 - 2017

	Liikevaihto milj.€	Kaikki Vos:it	Tulos milj.€	Henkilöstö -määrä	Opiskelija -määrä	Tilat (m2) *)
2013	43,6	35,3	+ 1,3	485	4200	89 509
2014	41,1	34,6	+ 2,8	418	4000	83 153
2015	37,8	32,8	+ 2,2	395	3750	78 286
2016	35,8	30,9	+ 1,9	356	3400	73 766
2017	30,5	27,4	- ?	320 ?	3300	68 269

*) Muualla kuin Kajaanissa sijaitsevat tilat (Kuusamo, Vuokatti ja Vantaa), yhteensä 10 913 m2

- Henkilöstömenot 19,4 M € (60 %) ja toimitilakustannukset 4,9 M € (15 %)
- Koulutusliikelaitoksen kehittämisrahastossa on sitomatonta pääomaa + 2,8 M € ja ylijäämä/alijäämä tilillä on $3 + 1,9 = 4,9$ M € ”puskurina”
- ”Puskurirahat” pitäisi voida varata Kajaanin asuntoloiden peruskorjaukseen ja Seppälän kiinteistöremonttiin sekä Vimpelinlaakson pienimuotoisiin tilamuutoksiin
- Ammatillisen aikuiskoulutuksen volyymin osa on siirtynyt vuodesta 2016 alkaen EDUKAI Oy:n puolelle ja siten se ei enää näy koulutusliikelaitoksen kokonaisopiskelijamäärissä (lakimuutos)

Urheiluakatemia

Korkea-asteen koulutuksen
turvaaminen >
T&K toiminnan turvaaminen ja
kehittäminen

YritysAmis -teema

Maakuntaohjelma

Koillismaa-Kuusamo-Ruka

Syrjäytymisen ehkäisy ja
terveyden edistäminen

Elinikäinen oppiminen

Vimpelinlaakson yhtenäinen
kokonaisuus

Kajaanin kaupungin omistajuus, mutta
toimintaa yli kunta- ja maakuntarajojen

Digilisaatio / robotisaatio > Mitkä ammatit
varmuudella häviävät ja mitkä säilyvät?

Alueen kehittämisorganisaatiot (Kainuun
maakuntaliitto, Kainuun Etu)

Yliopistokeskuksen jatko?

Laatutyö > toiminnan tuloksellisuus ja vaikuttavuus

Elinkeino- ja työllisyyspolitiikka

Opiskelijat ja osaaminen keskiössä,
ei opetus ja opettajat, saati toimitilat

**Tutkinnot häviävät? Pelialalla niillä ei
ei enää merkitystä > vain osaaminen
ratkaisee**

Jatkossa hankintaan vain "ajokortti työelämään",
mutta se ei vielä kerro, mitä minä osaan

Aikuiskoulutus

Kansainvälistyminen > maailmaa on enemmän
Kainuun ulkopuolella kuin Kainuussa

Kaivos- ja biotalous

SOTEyhteistyö

Tiedottaminen ja julkisuus

Ammatillisen koulutuksen rahoitus

(lähde VM TAE 2018)

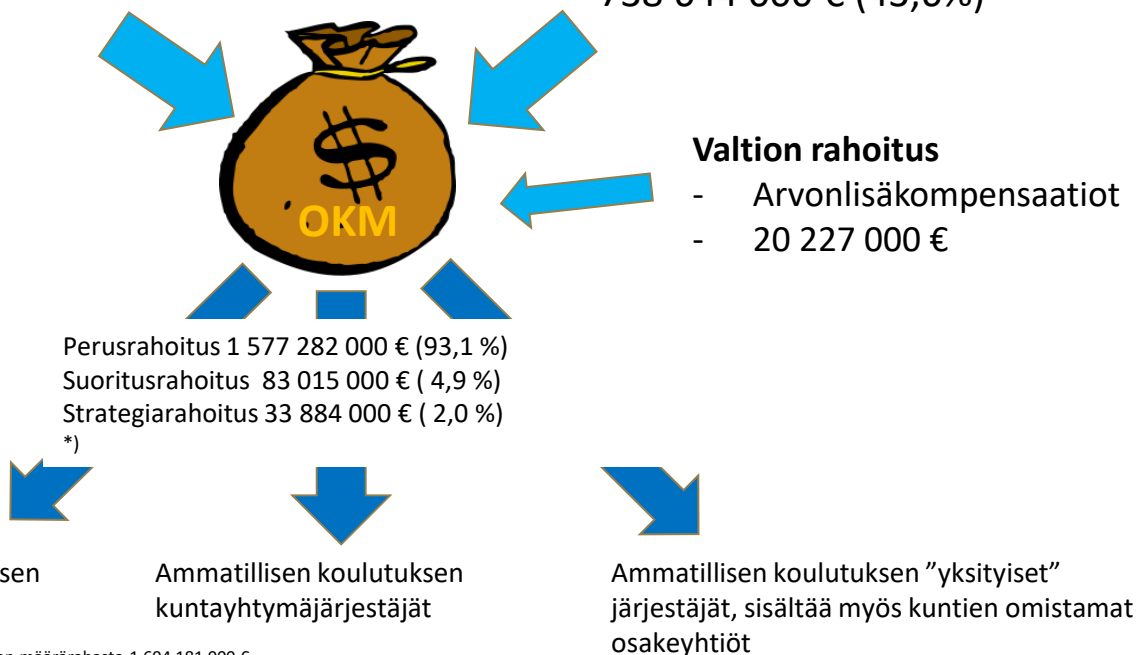
Kuntien rahoitusosuus

955 537 000 € (56,4%)

175 €/asukas

Valtion rahoitusosuus

738 644 000 € (43,6%)

*) prosentiosuudet laskettu ammatillisen koulutuksen määrärahasta 1 694 181 000 €

25.8.2017

Ammatillisen reformi 2017

Ammatillisen koulutuksen rahoituksen pieneneminen, "haitta"

**Kaikki kunnat hyötyvät
n. +35 €/asukas
(yht. 190 milj. euroa)**

	Ammatillisen koulutuksen kokonaisrahoitus 2016	ARVIO: Leikkaus -12 % kokonaisrahoituksesta	Arvio kokonaisrahoituksesta 2017	Asukasmäärä 31.12.2015	Omarahoitusosuuden pieneneminen (-34,81 €/as.), "hyöty"	Nettovaikutus
Helsinki	75 918 970 €	-9 110 276 €	66 808 694 €	620 715	21 607 089 €	12 496 813 €
Joensuu	1 035 015 €	-124 202 €	910 813 €	75 041	2 612 177 €	2 487 975 €
Kajaani	24 578 367 €	-2 949 404 €	21 628 963 €	37 791	1 315 505 €	-1 633 899 €
Kouvola	21 093 832 €	-2 531 260 €	18 562 572 €	86 453	3 009 429 €	478 169 €
Oulu	563 572 €	-67 629 €	495 943 €	196 291	6 832 890 €	6 765 261 €
Tampere	79 765 734 €	-9 571 888 €	70 193 846 €	223 004	7 762 769 €	-1 809 119 €
Turku	38 297 478 €	-4 595 697 €	33 701 781 €	183 824	6 398 913 €	1 803 216 €
Vaasa	21 650 797 €	-2 598 096 €	19 052 701 €	66 965	2 331 052 €	-267 044 €
Vantaa	28 561 779 €	-3 427 413 €	25 134 366 €	210 803	7 338 052 €	3 910 639 €
Muut kunnat	0 €	0 €	0 €	3 757 438	130 796 417 €	130 796 417 €
Kunnat yhteensä	291 465 544 €	-34 975 865 €	256 489 679 €	5 458 325	190 004 293 €	155 028 428 €

Muiden kuin kunnallisten koulutuksen järjestäjien osuus ammatillisen koulutuksen leikkauksesta

-155 024 135 €

Ammatillisen koulutuksen -190 milj. euron säästö

-> Kuntien omarahoitusosuus pienenee vastaavalla euromäärällä > kuntatalous hyötyy

SUOMI 100

#uvp2017

Satavuotiaan Suomen
yksi tärkeä sanoma voisi olla:
Sinä voit hyvin
kun kukaan ei voi pahoin.
Siis auta, minkä voit.

Sauli Niinistö
Tasavallan presidentti

FM Anssi Tuominen

- Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen johtaja
- Edukai Oy:n hallituksen puheenjohtaja
- Kuntaliiton ammatillisen koulutuksen Areenan ja sen tvk:n jäsen
- Kuntaliiton lukiofoorumin jäsen
- OKM:n ennakointifoorumin ohjausryhmän jäsen
- KARVIN ammatillisen koulutuksen arvioinnin asiantuntijaryhmän jäsen
- Kainuun Työterveys -liikelaitoksen johtokunnan varapuheenjohtaja
- Vuokatin urheiluopiston ja Vimpelinlaakson kehittämisliikelaitoksen johtokunnan jäsen

- Aikaisemmin toiminut mm. Kainuun maakunta -ky:n koulutustoimialan johtajana sekä aikuiskoulutuskeskuksen ja aikuislukion rehtorina

